

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dictamina Seu Scita Variæ Doctrinæ, Politicæ, Moralis,
Stoicæ, Christianæ, & Spiritualis**

Nieremberg, Juan Eusebio

Paderbornæ, 1711

Decas VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50306](#)

vulgò opinamur, assentator semper quærat commodum suum: non enim honrat illum, qui utilior est Reipublicæ, sed qui acceptior est Regi. Cæterùm adeò perversus est, ut certis utilitatibus omnium unicam incertam anteponat suam.

48. Si ex vero loquimur, ipsum adulatio[n]is nomen abominabile est, ac penè idem, quod publica proditio: potis enim est, mentiendo uni, interitum procurare omnibus. Rex unicus Assentatoris do[lo] inductus ruinam adfert Regno universo.

49. Prudens prævidet pericula: timidus fingit: justus non metuit: honoratus contemnit: fatuus invenit: temerarius quærit: infelix incurrit.

50. Varius pacis usus est: mites illam possident: pacientes conservant: pacifici efficiunt: eâ fruuntur boni: malis se fingit; simulatur à proditoribus. Veram ac germanam solus Deus dederit, quæ hic incolit animam justi, ac tandem æternūm perseverat in cœlo.

DECAS VI.

51. Magnarum opum hæredes filios scribere,

bere, est ansam præbere, vel ut multum dilapident, vel ut seipso perdant. Qui plus substantiæ congerendæ, quam virtuti in prolem derivandæ studet solicitus patet, erit fortè cæteris homo opulentior, at omnibus parens infelior.

52. Rarò prosperè evenire solet filiis opulentorum: evanescit, quæ eos contingit substantia, & vix transit ad tertium hæredem. Ardens solicitude, quâ indefessi parentes coacervârunt temporalia bona, gradus sunt, per quos filii præcipitantur in gravissima mala. Lucrantur illis bona fortunæ, & obnoxios reddunt moralibus malis: illorum cura, horum neglegens est.

53. Pluris interest filios nosse, qui opes conquirant, quam quî dissipent. Illud virtus docebit, hoc divitiæ. Mores boni hæreditas bona; abundè ditant, quem his dotant parentes. In magnis censibus multa superfluunt: virtus à medio robatur, & à mediocritate fortuna solidior est.

54. Plerūmque videris, qui molestè omnia tolerat, ægre quoque ab aliis tollari: neq; ullum queri frequentius, quam qui

qui querendi segetem præbet. Superbia
inhumana est, non ferre homines.

55. Unus alteri subsidio sit, & alterius o-
nera, utì Apostolus jubet, alter supportet.
Inurbanitatis se reum facit, nè dicam, in-
justitiæ, non sufferendo alios, qui cupit,
ut se ferant alii.

56. Ignorans est, qui existimat nihil à se
molestiæ derivari in alios; arrogans verò,
qui credit se immunem ab onere toleran-
di. Patiendo pacificus es, prudens, ma-
gnanimus, & beneficus: tantis se cumu-
lat bonis, qui facilis ignoscit.

57. Habent negotia circumstantias suas,
habent & consequentias, sed finis præva-
let, & ratio agendi: nisi fortè circum-
stantiæ desinant esse accidentia, & conse-
quentiæ destruant ipsam substantiam.
Negotia soliditatem suam sumunt à fine;
idcirco figendus est ad centrum seu sub-
stantiam oculus, non ad circumferentiam
illorum.

58. Motus naturalis per lineam rectam
suum fertur ad centrum, non declinando
ad latera. Idem agendum est in negotiis.
Qui neglecto rerum fine divertit ad cir-
cumstan-

ribia cūstantias, ansam præbet deviandi.
nauta in punctum Septentrionis advertit,
non in constellationem, quæ circùm illud
gyratur.

59. Prô quantis res humanæ inconveni-
tientiis turgent! indè solent erumpere,
unde minùs existimes erupturas. Atta-
men velle una omnes falce rescindere, fo-
ret inconveniens cæteris omnibus longè
maximum. Usu ac tempore firmatas le-
ges aliquorum causâ infringere, non est
assecurare rem, sed immutare; patebitq;
futuris annis nasci indè si non incommoda
eadem, certè paria aut majora.

60. Ubi unus aliquis casu deliquerit,
non exinde statuenda lex universis. Neq;
enim æquum videtur ob unius culpam ca-
stigari omnes. Plectatur reus, & poena
subitura est vicem legis.

DECAS VII.

61. Antiquitas semper venerationi sit,
eius majestate stent, quæ fuerunt. Insueta
adducere est sentinam movere, nunquam
non horridam vaporibus suis. Qui cupit
reformare Rempublicam, caveat nè de-
formet: periculosa est sæpe mutatio etiam

in